

SZÁRNYPRÓBA

KÉSZ RÉKA

1997-ben születtem Kárpátalján, Salánkon. Jelenleg néprajz-muzeológia és levelezői magyar szakon tanulva próbálom megalapozni a jövőmet. Még nem voltam iskolás, amikor egy nap arra kértem nagymamát, tanítson meg olvasni. Ő, a nyugdíjas tanítónő türelemmel le is ült velem, hogy sorra vegyük az abc-t. Az első betűt még eltűrtem, a másodikat is, a harmadik folyamatos, lassú ismételtetésénél viszont már kitört rajtam az elfoglalt emberek türelmetlensége: „Engem ne úgy tanítsatok, hogy m-a-m-a, hanem olyan gyorsan, ahogy ti olvastok!” Itt kezdődhetett az olvasással való kapcsolatom, s máig egyik legjobb barátomnak tekintem. Aztán megízleltem egyszer a betűvel való alkotás örömét is. Azóta próbálkozom az önkifejezéssel, állandóan javítva magam, soha meg nem elégedve, a hangomat keresve.

ADDIG ÖRÜLJ, AMÍG PARADICSOMMAL, NEM PEDIG KÓVEL DOBÁLNAK

Reggelit melegítettem. A szomszéd szobából odasomfordált Kitti. Tegnap este, mikor visszaértem, mérges voltam, mert megette az összes dugi csokit-mat-sütimet-kekszemet. Mindenemet, ami ki tudna engesztelni. Ha fiókomat nem éri ilyen alattomos rablótámadás... Úúúgy megmondogatom neki, dee úúúúgy, de... – ahogy ma reggel az ajtónak támaszkodva megláttam, magamba szívtam a dühöt, mint a kiskakas begye a kút vizét, és végigmértem. Életemben először, úgy igazából. Úgy, ahogy nő a nőt szokta. Úgy, ahogy nőt csak a nő tudja. Szűrös szemmel, mint aki keresi rajta a ruha alá rejtett, titkosított zsírredőket. Rajta azonban semmi sincs. Vasággal együtt 30 kiló. Akkor hogy bír ennyit enni? Hová tűnik az étel benne? Talán a hajába megy a kalória, mint Sámsonnak, és csak azért nem látszik, mert havonta visszavágatja. Sohasem gondoltam rá féltékenyen. De most féltettem.

– Gyere, hoztam egy kis kóstolót. Én úgysem bírom egyedül.

Odatepedett az ablak melletti kisszékre. Az a törzshelye, elit hely. Amilyen kicsi, néha olyan despotikus törzsfőnök tud lenni.

– Tudod, megettem a csokit. Éhes voltam, és éjszaka felkeltem... És úgy megkívántam... De visszaadnám, tényleg visszaadnám, ha lenne csokim, rögtön. Bár – gondolkodott, látszott a homlokán, hogy erőlködik –, magamat ismerve, ha lenne csokim, már nem lenne... Különben mi újság van otthon? – kérdezte, én pedig elkezdtem mesélni a disznóvágásról, arról, hogy kincset kerestem, arról, hogy a szomszédok már megint találtak nekem egy ideális völegényjelöltet (még a múltkori háromnál is ideálisabbat. Ez még állítólag a sötétben is lát, bár nem tudom, hogy ez szerintük miért jó nekem). Elmondtam azt is, hogy felkerestem Zitát egy kibékülésre.

Közben ő a falra függesztett tükröt nézve elkezdett csücsöríteni, és hol-lóhaját kontyba hajtogatta.

– Azt hiszem, ha pasi lennék, biztosan belém szeretnék – volt a reakció az áradozómra.

– És ő hogy van? – vettem a témaváltást. Finoman céloztam a múltkori rózsaszín ködön érkező, kívül kopasz, de belsőleg szőke hercegére. Címere a napi huszonhárom cigarettaszál, amivel nemdohányzó konyhám szentségét megtörve szemkontaktus gyanánt mindenkit arcon pöfékelt.

– Nem tudom, három napja nem veszi fel a telefont.

– Pedig aranyosnak tűnt. Vagyis, na, olyasmi.

– Ja. Hogy aranyos? Most mondom, hogy három napja nem veszi fel a telefont!!! Még ő sértődött meg, még ő? Nehogy már. Érted? Én vagyok az, aki megsértődött!!! Hallod? ÉÉÉN!!!

Nagyot sóhajtott, kiadta a világ százévnnyi fájdalmát benne, kikönyökölt az ablakpárkányra, és nézni kezdte az utcán hömpölygőket. Itt mindig mindenki szalad. Minek rohanni, előbb-utóbb úgy is meg kell állni.

Bámulta a szűk szárú farmerben futkosó fiúkat. Azt hiszem, titkon csodálta is őket, mert az ő rövidke lábszárain nem mutatott jól a csónadrág.

– Az ember ránéz a lábukra, és fél, hogy kettétörnek. A szálkás csontjaik meg felszűrődnek a nyaki artériába, és a fejük búbján jönnek ki, mint két kicsi szarv. Szép halál. Istenem, de vékonykák. Biztosan nem etetik őket. Mit szólnál, ha adnánk nekik egy kis befőttet?

– És vele most mi lesz?

– Most? Semmi. Nem tudja ő még, mi a jó neki. Mindegy. Várom vagy két napot, aztán felkeresem... Aztán megmutatom, és tudni fogja. Combom közé kapom, és összeroppantom.

Reményteljes kilátások.

– Tudod – magyarázta –, engem mindenki szeret. Még aki nem ismer, az is, csak még nem tud róla – mondta és kacagott.

– De hát miért kacagsz ezen? Mármint, nem hív fel...

– Szerinted sírjak? Na, akkor kell az a lekváros keksz holnapra, vagy nem?

Újabb olimpiai szintű profi tematika-elterelés. Különben csokis sütiről volt szó. Holnapra vendégeket várunk. Nem figyelt a múltkor. Azért örülök, hogy derengett valami, ő megígérte, én pedig ma későn érek haza, nem érkeznek vele...

– Csokis süti.

– Tudom. Azt mondtam.

– Akkor biztos, hogy elvállalod? Meg tudod csinálni?

– Idefigyelj, kisanyám. Lehet, hogy sok mindenhez nem vagyok elég intellektuel, de azért önérték is van a világon. Ezt rám bízhatod. Én vagyok a megtestesült lekvároskeksz-készítő profizmus. Én vagyok a Krémestűró. Én vagyok a Piskótatekerces, én vagyok a KNÉDLI!

– De az nem is sütemény.

– Meg lehet enni, és a végén úgyis kimegy minden.

– Szóval lekváros...

– Tudod, szerintem a világon az egyik legértelmetlenebb dolog a sütés-főzés.

Már a hippik is azt mondták, ha nem is ilyen nyíltan, de céloztak rá, hogy szeretkezz, ne főzz... Én megmondom a szemedbe: minden konyhában töltött óra egy háború. Az ember félnapokig dolgozik valamin, amit megeszik és a végén úgy is csak egy darab barna kupac lesz belőle. Mindenből. Ha habos-mákos-sajtos tortát eszel, abból is, ha puliszkát eszel, abból is, és ha sárgarépat eszel, abból is. Esetleg az állagán változtathatsz, meg a színét élénkítheted. Csak az időből lesz kevesebb és kevesebb, így megy ez, míg vége nem lesz, és téged is megesznek a földben. Téged persze sütés nélkül is élvezettel fogyasztanak majd el. És tudod, mi lesz a testedből, mint mindenkiéből? Hmmm? Na mi?

Mennyit gondolkozhat az ilyen agymenéseken... A csokoládét bezzeg szereti. A rakott krumpliból is nyugodt lelkiismerettel vesz háromszor egymás után. Könnyű így beszélni, ha neki is én főzöm az ebédet.

– Nem biztos, hogy tudni akarom, hogy mi.

– Féregbél-sár! Többnyire.

– Pfff....

– Na, de nyugodj meg, dolgozzál szépen, munkálkodjál. Minden rendben lesz, szóval... Nyugalom. Szerinted miért hív mindenki Sütinek?

Nyugodni épp nem nyugodtam meg, de reméltem, hogy a konyhában majd a kész süteménnyel együtt rám talál valami lelki békához hasonló.

– A receptet...

– El fogsz készni!

– Biztos, hogy ne írjam le?

– Dehogy is!!! – kerekedett ki a szeme, majd, miután végignézte heves vívódásomat a kabátgombbal, egész más hangon hozzátette:

– Tudod...

Azt hittem, most majd mond valami hasznosat mára.

–...Tudod, mostanában egyre többet gondolkozom a neveden.

– Az enyémen?

– Te vagy Amália, nem?

– Igazából... – kezdtem az első hangnál vízbe fulladt magyarázatot arról, hogy mennyire ki nem állhatom, ha így hívnak, és mennyire nem szólít így senki, mert hamarabb harapok ketté valakit, mint hogy kiejtheti ezt a nevet – Igazából engem...

– Annyira szép név. Amália. Tudod, ha lesz egy kismalacom, így fogom hívni. Na, puszika, el ne késs. Szép napot.

A konyhából még elért egy-két szőfoslány paprikás illata. Hallottam, ahogy az Amáliskánál jár, és ha jól értettem, az Amikán keresztül az Amulkáig is eljutott.

A magyarázatot feladtam. Lepergettem magam előtt Kitti életét. Látam a lerágott karmaimat belemélyedni a szívébe. Ez a helyzet nem ér egy életfogytiglant, gondoltam. Vettem egy nagy levegőt, összeszorítottam az ajkaimat. Bezártam magam után az ajtót, de úgy, hogy a zár csattanjon, a fal vakolata zengve peregjem, mintha az ő fogai lennének, az ablaküvegek pedig táncoljanak. Táncoljanak, elvégre is, ha már kifizettük őket!

Estefelé értem haza, a konyhába vettem az irányt. Ahogy sejtettem, házi-asszonyi vagy házileányi tevékenységeknek nyoma sem volt. Persze, mint kiderült, Kitti nem csak a receptet nem ismerte, de a Süti becenevet sem a süteménykészítési tudása miatt kapta. Mondjuk lehetséges, hogy süteménye tényleg finom és ízletes, viszont nem feltétlenül konyhai körülmények között készül. A receptje is valószínűleg úgy kezdődik: „Végy egy férfit...”

Mentségére szóljon, mivel nem is nagyon próbálkozott, az alapanyagok épen maradtak, nem kellett újra bevásárolnom. Ilyenkor az egyetlen későig nyitva tartó bolt is bezárt. Legfeljebb újrahasznosítottam volna, vagy nem tudom. Megalkottam volna az absztrakt tortát. Fejére állított összetevőkből ennek a fejére állt világnak.

AMIT LÁTOK, ÖSSZEMOSÓDOTT VONALAK AZ ABLAKON TÚL

A gyomromban megmozdult valami. A tegnapi hús mintha ki akarna szakadni belőlem máshová. A melegítő pokróc alá, az ülés alá, a föld alá.

Gyermekkorom utazásait végigkísérte a hányinger. Pontosabban ahány inger volt, mind megtalált. Lehunytam a szemem, szempillámmal kizártam a világosságot és a rám boruló környezetet. Bimbózó virágokat rajzoltam a szemgolyómmal, körbe-körbe. Zöldjéből pirosat, fehérjéből sárgát, feketéjéből az egész színpalettát. Egy idő után megszoktam, aztán kerülni kezdtek a kellemetlen ingerek. Utána már csak bölcsőnek használtam az utazást. Minél hosszabb az út, annál hangosabban kattog, s olykor mintha káromkodva rohanna tova a vonat. Nem baj, annál hatásosabb a dökögő ringatás, annál mélyebb az álmom és annál nehezebb visszatérnem az előbbi virágoskert zsvivájából.

Mindig is versenyt akartam futni a vonattal. Régebben valami olyasmit éreztem, hogy én bizony lehamnám. Most már tudom, hogy a futás első lépései után fennakadnék valamelyik bokron. Aztán látnám csak, hogy messze jár, de azért visszasípól, s talán még mosolyra is nyílnak rettentő acélajkái. Én pedig lógok sálamnál fogva a csipkebokron. Lógok, mint a félig megragadt sebtapasz feltört sarkamon, vagy mint egy gombostűvel kiszögezett őserdei béka egy zoológiai gyűjteményben. A mérgelem már elszállt, pedig a bokor belém eresztette apró karmait. Nem enged el, nem is próbálkozom. Piros bogyoival feldíszít. Befogad, ölel. Lógok, amíg szemem elöl el nem tűnnek a gúnyolódó vagonok. Siklik a vonat, kékes ponttá válik végül, majd nehézkesen lecsúszik a föld torkán. Félúton valahol mégis megakad, s a föld visszaköhögi fuldokolva, mint mohó gyermek a cigányútra szaladt cseresznyét.

A vonat szotyóssá éretten tűnik fel újra, és színes emberférgekkel van tele. Ha a vonattal végeztek, lassan magukat is megeszik.

Odafagyok a sínek mellé. Leheletem jeges rózsái fehér fátyolba öltöz-
tetnek. A tövises ágak jegyese leszek. Szobor leszek.